

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) st. 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 60. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 11. avgusta 2016. godine, d o n i j e l o j e

O D L U K U

Utvrđuje se da članom 15. stav 1, te čl. 30, 31, 32, 33, 34, 35. i 44. stav 2. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 23. juna 2016. godine, nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 18. jula 2016. godine Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-311/16 od 18. jula 2016. godine kojim se, saglasno zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o javnim tužilaštvima Republike Srpske, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 23. juna 2016. godine. Uz navedeni akt dostavljen je predmetni zakon, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03.2-5-110/16 od 4. jula 2016. godine, Obrazloženje ove odluke broj: 03.2-5-110/16-1 od 8. jula 2016. godine, te Amandmani sa obrazloženjem pod brojem: 03.2-5-110/16-2 od 8. jula 2016. godine, koje je Klub delegata bošnjačkog naroda podnio na ovaj zakon. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda se navodi da je Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj sjednici, održanoj 23. juna 2016. godine izglasala Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, broj:02/1-021-789/16, te je, saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ovaj zakon dostavljen na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Klub delegata bošnjačkog naroda je pomenutim aktom odlučio da pokrene proceduru zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, jer smatra da je ovim zakonom povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske nije postiglo saglasnost svih klubova povodom predmetnog zakona, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, pitanje je prosljeđeno Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa da odluči da li je Zakonom o javnim tužilaštvima Republike Srpske povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Odlučujući o prihvatljivosti zahtjeva, Vijeće je na sjednici održanoj 22. jula 2016. godine donijelo rješenje broj UV-6/16 kojim je utvrđeno da je prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u članu 15. stav 1, te čl. 30, 31, 32, 33, 34, 35. i 44. stav 2. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 23. juna 2016. godine. Vijeće je, naime, utvrdilo da su ispunjene procesne pretpostavke za prihvatljivost zahtjeva, cijeneći činjenice da je obavještenje o pokretanju postupka za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa ovom vijeću dostavila predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske, da je za odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa glasalo svih sedam prisutnih članova Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda, da se o navedenom zahtjevu bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, te da nije postignuta saglasnost svih klubova u Vijeću naroda, kao ni saglasnost Zajedničke komisije

Narodne skupštine i Vijeća naroda.

Saglasno članu 50. stav 2. i 3. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 114/12 i 29/13), Vijeće je 22. jula 2016. godine, Klubu delegata srpskog naroda i Klubu delegata hrvatskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, kao i Narodnoj skupštini Republike Srpske dostavilo na odgovor pomenuto rješenje o prihvatljivosti zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda.

Klub delegata srpskog naroda i Klub delegata hrvatskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske nisu dali odgovor na rješenje o prihvatljivosti zahtjeva.

U odgovoru koji je na rješenje o prihvatljivosti zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda dostavila Narodna skupština Republike Srpske navedeno je: da predmetni zahtjev nije utemeljen na Ustavu Republike Srpske, da podnosilac zahtjeva pogrešno tumači pomenute ustavne odredbe; da je nezadovoljan osporenim zakonskim rješenjima i da su amandmani, podneseni na predmetni zakon, upućujućeg karaktera. Nadalje, smatraju da se zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda, u suštini, ne odnosi na zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, već na apstraktnu ocjenu ustavnosti, i u prilog tome navode Odluku Vijeća za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske broj: UV – 2/11 od 18. maja 2011. godine, kojom je utvrđeno da Zakonom o katastru Republike Srpske, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 22. februara 2011. godine nije povrijeđen vitalni nacionalni interes konstitutivnog bošnjačkog naroda i Odluku broj: UV – 4/16 od 22. juna 2016. godine, kojom je utvrđeno da se čl. 4, 13, 17, 76, 83, i 138. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 7. aprila 2016. godine nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. Takođe, smatraju da pokretanje postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda predstavlja zloupotrebu ovog ustavnog instituta, odnosno da je došlo do samovoljnog proširenja ovlašćenja Vijeća naroda Republike Srpske iz oblasti zaštite vitalnog nacionalnog interesa, utvrđene članom 70. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII i LXXXII na Ustav Republike Srpske. Pored toga, ističe da se da je osporenim zakonskim rješenjem, u opštem interesu, normativno uređeno postojeće stanje u predmetnoj oblasti, te da se osporene zakonske odredbe jednako odnose na sve adresate, da su anacionalane i nikoga ne dovode u diskriminirajući položaj.

Odredbom člana 15. stav 1. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske je propisano da su službeni jezici koji se koriste u tužilaštvima jezik srpskog, jezik bošnjačkog i jezik hrvatskog naroda, a službena pisma su ćirilica i latinica.

Članom 30. ovog zakona je propisano da za tužioca može da bude imenovano lice koje ispunjava sljedeće opšte uslove: 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine, 2) da ispunjava opšte zdravstvene uslove za obavljanje poslova tužioca, 2) da ima diplomu pravnog fakulteta iz Bosne i Hercegovine ili bivše SFRJ stečenu do 6. aprila 1992. godine, ili nekog drugog pravnog fakulteta, pod uslovom da je diploma koju je izdao taj fakultet nostrifikovana u skladu sa zakonom i 4) da ima položen pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini ili u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine ili u nekoj drugoj državi, pod uslovom da je uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu nostrifikovano u skladu sa zakonom.

Prema članu 31. ovog zakona, za okružnog tužioca može biti imenovano lice koje osim uslova iz člana 30. ovog zakona ima najmanje tri godine iskustva u radu na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.

Odredbama člana 32. ovog zakona je propisano da za glavnog okružnog tužioca i zamjenika glavnog okružnog tužioca može biti imenovano lice koje osim uslova iz člana 30. ovog zakona ima najmanje pet godina iskustva u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita (stav 1), da glavni okružni tužilac i zamjenik glavnog okružnog tužioca mora imati dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad ovih tužilaštava (stav 2), da se glavni okružni tužilac i zamjenik glavnog okružnog tužioca imenuju na mandat od pet godina i mogu biti ponovo imenovani (stav 3).

Članom 33. ovog zakona je propisano da za republičkog tužioca može biti imenovano lice koje osim uslova iz člana 30. ovog zakona ima najmanje pet godina iskustva u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita.

Prema članu 34. ovog zakona, za glavnog republičkog tužioca i zamjenika glavnog republičkog tužioca može biti imenovano lice koje osim uslova iz člana 30. ovog zakona ima najmanje osam godina iskustva u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita, kao i dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog tužilaštava (stav 1), te da se glavni republički tužilac i zamjenik glavnog republičkog tužioca imenuju na mandat od šest godina i mogu biti ponovo imenovani (stav 2).

Članom 35. ovog zakona je propisano da se tužilac imenuje na mandat koji nije ograničen, a koji prestaje: 1) smrću, 2) na lični zahtjev, 3) kada navrši 70 godina života i 4) kada bude razriješen dužnosti iz razloga koji su utvrđeni zakonom.

Odredbom člana 44. stav 2. ovog zakona je propisano da struktura radnika tužilaštva treba da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu.

U postupku ocjenjivanja da li je osporenim odredbama predmetnog zakona došlo do povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, Vijeće je imalo u vidu da u skladu sa tačkom 10. Amandmana XXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je zamijenjen član 68. Ustava, Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje, organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa, član 128. stav 2. Ustava Republike Srpske kojim je utvrđeno da se osnivanje, organizacija i nadležnosti javnog tužilaštva uređuju zakonom, te član 70. stav 1. tačka 2. Ustava kojom je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske, između ostalog, donosi zakone.

Vijeće je takođe imalo u vidu da je zaštita vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda utvrđena članom 70. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII na Ustav Republike Srpske, kao princip zaštite određenog kruga kolektivnih prava, kao što su ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti, identitet jednog konstitutivnog naroda, ustavni amandmani, organizacija organa javne vlasti, jednaka prava u procesu donošenja odluka, obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe, teritorijalna organizacija, sistem javnog informisanja i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od

klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda. Pored toga, u konkretnom slučaju relevantna je i odredba člana 5. stav 1. alineja 2. Ustava, kojom je utvrđeno da se ustavno uređenje Republike temelji na obezbjeđivanju nacionalnih ravnopravnosti i zaštiti vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda.

Članom 7. stav 1. Ustava Republike Srpske, koji je zamijenjen Amandmanom LXXI, utvrđeno je da su službeni jezici Republike Srpske jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda i da su službena pisma ćirilica i latinica.

Članom 97. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXXV, utvrđeno je:

"Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opšti princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i regulisaće gore pomenuti princip u skladu sa regionalnom etničkom strukturom entiteta.

"Javne institucije", kao što je pomenuto u gornjem tekstu, su ministarstva u Vladi Republike Srpske, opštinski organi vlasti, okružni sudovi u Republici Srpskoj, kao i opštinski sudovi u Republici Srpskoj."

Razmatrajući ovaj zahtjev Vijeće je, prije svega, konstatovalo da je u Obrazloženju koje je dostavljeno uz Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda navedeno da Klub delegata bošnjačkog naroda smatra da odredbe člana 15. stav 1, te čl. 30, 31, 32, 33, 34, 35. i 44. stav 2. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, dovode do povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, jer nisu u saglasnosti sa članom 7. stav 1. i članom 97. Ustava Republike Srpske dopunjenog Amandmanom LXXXV, koji garantuje poštovanje principa nacionalne zastupljenosti. Naime, ovaj klub smatra da je pitanje jezika uređeno suprotno Odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 7/15 od 26. maja 2016. godine, kojom je utvrđeno da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda" u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Takođe se ističe da je pomenuta ustavna odredba neutralna i da sadrži pravo svakog konstitutivnog naroda i ostalih građana, pa tako i konstitutivnog bošnjačkog naroda, da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele, tj. srpski, bosanski i hrvatski jezik. Nadalje, Klub delegata bošnjačkog naroda smatra da entitet Republika Srpska uređivanjem pitanja uslova i mandata za vršenje tužilačke funkcije zadire u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, što nije prihvatljivo. Pored toga, ovaj klub navodi da se povreda vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda sastoji i u tome što predmetnim zakonom nije precizirano da struktura radnika tužilaštva treba da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema popisu iz 1991. godine, već da treba da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu, tj. popisu iz 2013. godine koji nije verifikovan.

Polazeći od navedenih odredbi Ustava i Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, te uzimajući u obzir odgovor Narodne skupština Republike Srpske na rješenje o prihvatljivosti

zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, Vijeće je ocijenilo da normiranjem kao osporenim Zakonom nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Razmatrajući predmetni zahtjev Vijeće je, prije svega utvrdilo da je zakonodavac postupio u skladu sa ustavnim ovlaštenjima kada je definisao službene jezike i službena pisma koja se koriste u tužilaštvima, odredio uslove i mandat za vršenje tužilačke funkcije, te strukturu radnika tužilaštva.

Vijeće je, takođe, utvrdilo da navodi o povredi vitalnog interesa bošnjačkog naroda u članu 15. stav 1, te čl. 30, 31, 32, 33, 34, 35. i 44. stav 2. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske, ne ukazuju na povredu nijednog od prava iz okvira zaštite vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg konstitutivnog naroda posebno utvrđenih članom 70. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII na Ustav Republike Srpske.

Naime, podnosilac zahtjeva, obrazlažući svoj stav o povredi vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda odredbom člana 15. stav 1. predmetnog zakona, ukazuje na Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 7/15 od 26. maja 2016. godine, kojom je utvrđeno da je prva rečenica člana 7. stav 1. Ustava Republike Srpske u dijelu koji glasi: "jezik bošnjačkog naroda" u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, te iznosi modalitete naziva jezika konstitutivnih naroda i ostalih građana u praksi. Vijeće je ocijenilo da činjenica što ovaj zakon ne sadrži normativno rješenje u smislu zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda ne može biti predmet postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa, niti dovodi do povrede vitalnog nacionalnog interesa ni jednog konstitutivnog naroda, pa tako ni bošnjačkog. Naprotiv, analizirajući sadržaj predmetne odredbe, Vijeće je utvrdilo da ovakvo propisivanje predstavlja sigurnu osnovu za ostvarenje prava svakog konstitutivnog naroda i ostalih građana, pa tako i konstitutivnog bošnjačkog naroda, da jezik kojim govore nazovu imenom kojim žele.

U pogledu navoda iz zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda da se odredbama čl. 30, 31, 32, 33, 34. i 35. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske zadire u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Vijeće je, imajući u vidu član 115. stav 1. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Ustavni sud Republike Srpske odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata sa Ustavom Republike Srpske, utvrdilo da nije u njegovoj nadležnosti da razmatra saglasnost Zakona sa zakonima Bosne i Hercegovine.

Razmatrajući zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda da se odredba člana 44. stav 2. Zakona precizira tako da struktura radnika tužilaštva treba da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema popisu iz 1991. godine, a ne kako je propisano prema posljednjem popisu, Vijeće je ocijenilo da činjenica što ovaj zakon ne sadrži normativno rješenje u smislu ovog zahtjeva ne može biti predmet postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa, niti dovodi do povrede vitalnog nacionalnog interesa nijednog konstitutivnog naroda, pa tako ni bošnjačkog. Vijeće, naime, može ocjenjivati samo postojeće odredbe Zakona, u formi i sadržini u kojoj su propisane, a moguća zakonska rješenja kao i njihova primjena se, sa aspekta zaštite vitalnog nacionalnog interesa kako ga utvrđuje Ustav Republike Srpske, ne mogu razmatrati. Ova odredba, Vijeće je ocijenilo, po svom sadržaju ne pravi razliku po nacionalnom kriteriju među subjektima, odnosno radnicima tužilaštva, niti je propisana bilo kakva zabrana ili nemogućnost da Bošnjaci,

isto kao i pripadnici drugih naroda, na zakonom propisan način, steknu status radnika u tužilaštvu.

Saglasno navedenom, Vijeće je ocijenilo da osporene odredbe Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske ne predstavljaju povredu vitalnog nacionalnog interesa nijednog konstitutivnog naroda, u konkretnom slučaju bošnjačkog konstitutivnog naroda.

Na osnovu izloženog Vijeće je odlučilo kao u izreci ove odluke.

Ovu odluku Vijeće za zaštitu vitalnog interesa donijelo je u sastavu: predsjedavajuća Vijeća Irena Mojović, predsjednik Ustavnog suda mr Džerard Selman i sudije: Milenko Arapović, Vojin Bojanić, Amor Bukić, Zlatko Kulenović i prof. dr Duško Medić.

Broj: UV-6/16
11. avgusta 2016. godine

PREDSJEDAVAJUĆA
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Irena Mojović, s.r.